

EDITORIAL

Sborník prací filozofické fakulty brněnské univerzity, řada F – uměnovědná je publikován pravidelně již od roku 1957 jako odborné periodikum brněnského Semináře dějin umění Filozofické fakulty Masarykovy univerzity. Je tak dlouhodobě jedním z mála, které jsou uměleckohistorickými pracovišti na českých a moravských univerzitách vydávány. I když v sedmdesátých a osmdesátých letech nemohl náš sborník vycházet jako ročenka, nikdy nedošlo k jeho zastavení, a v tehdejší nelehké existenční situaci katedry i našeho oboru obecně, připomínal, že dějiny umění na brněnské univerzitě existují, a to navzdory ztrátě své organizační samostatnosti. Po konsolidaci poměrů po roce 1989 začala být uměnovědná řada sborníku od roku 1997 znovu vydávána každoročně pod novým názvem *Opuscula Historiae Atrium*. Při zachování původního podtitulu *Studia minora facultatis philosophicae. Series historiae artium* a také kontinuity jejího číslování došlo tehdy k částečné obměně základní koncepce jeho náplně (k tomu viz editorial in: *Opuscula Historiae Atrium* F 40, 1997).

Uměnovědná řada *Sborníku prací filozofické fakulty brněnské univerzity* získala za dobu své dosavadní existence nepochybně osobité postavení mezi uměleckohistorickými časopisy v českých zemích, když přinesla množství vědeckých studií, článků, referátů a recenzí, jejichž autory byli pedagogové působící postupně v Seminárii, stejně jako jeho absolventi a po roce 1997 také nadaní, ještě negraduovaní studenti. Sborníky koncipované jako slavnostní spisy k připomenutí životních výročí protagonistů brněnských dějin umění Eugena Dostála, Václava Richtera, Alberta Kutala, Antonína Friedla, Bohdana Laciny, Ivo Krska, Zdeňka Kudělky a Miloše Stehlíka pak přinesly mnohdy zásadní příspěvky předních českých, ale také řady zahraničních historiků umění, případně významných reprezentantů jiných vědních oborů – filosofie, klasické archeologie, historie, estetiky, nebo etnografie.

Letošní jubilejní 50. číslo časopisu *Opuscula Historiae Artium* přináší – na rozdíl od předchozích deseti ročníků – programově příspěvky všech současných členů brněnské katedry, profesorů i odborných asistentů. Témata jejich příspěvků odkazují k náplni a k hlavním tematickým okruhům výzkumné činnosti Semináře, již tradičně zaměřené zejména na studium dějin umění, architektury, sochařství, malířství a uměleckého řemesla na Moravě od středověku po nejnovější dobu, s přihlédnutím k širšímu středoevropskému kontextu. Současně se také snaží prezentovat metodické přístupy příznačné právě pro brněnskou školu dějin

umění. Jubileum se společně s padesátým výročím, které v příštím roce uplyne od vydání prvního, samostatného čísla uměnovědné řady *Sborníku prací filozofické fakulty brněnské univerzity*, navíc stalo podnětem ke zpracování soupisu všech příspěvků otištěných v padesáti dosud vydaných svazcích a k jeho publikování v rámci tohoto čísla. Jeho sestavení je prací PhDr. Polany Bregantové, uznávané specialistky na uměleckohistorickou bibliografii u nás. Lze si jen přát, aby tato bibliografie odborné veřejnosti doma i v zahraničí namísto mnoha slov souhrnně a koncizně představila rozsah, autorskou i tematickou mnohotvárnost a v řadě případů i závažnost příspěvků, které se v uplynulém půlstoletí objevily na stránkách našeho časopisu.

Sborník prací filozofické fakulty brněnské univerzity, řada F – uměnovědná has been published regularly since 1957 as the specialist periodical of the Art History Department of the Arts Faculty of Masaryk University in Brno. It is thus been for many years one of the few periodicals published by art history departments at Czech and Moravian universities. Even though our journal could not be published every year during the 1970s and 1980s, it was never suspended completely and, in the difficult situation that the Department and our discipline in general found themselves in at that time, it provided a reminder that the study of art history still existed at Brno University, in spite of the fact that it no longer had its own independent structure. After a period of consolidation after 1989, the art history section of the journal was once again published every year from 1997 onwards under the new title *Opuscula Historiae Artium*. The original subtitle *Studia minora facultatis philosophicae. Series historiae artium* and the continuity of numbering the different issues were preserved from the original publication, but the basic conception of the content was modified slightly (see the editorial in: *Opuscula Historiae Artium* F 40, 1997).

During the course of its existence so far, the art history section of the *Sborník prací filozofické fakulty brněnské univerzity* has undoubtedly acquired a distinctive position among art history periodicals in the Czech lands. It has included a wealth of academic studies, articles, lectures and reviews by the teachers who have taught at the Department over the years, graduates from the Department, and since 1997 also by gifted students who have not yet graduated. Special issues prepared as Festschriften to mark the birthdays of significant figures on the Brno art history scene (such as Eugen Dostál, Václav Richter, Albert Kutal, Antonín Friedl, Bohdan Lacina, Ivo Krsek, Zdeněk Kudělka and Miloš Stehlík) often included major contributions by leading art historians both from the Czech Republic and from other countries, and sometimes by prominent representatives of other academic fields such as philosophy, classical archaeology, history, aesthetics, or ethnography.

This year's jubilee 50th issue of *Opuscula Historiae Artium* – in contrast to those of the previous ten years – is planned so as to include contributions by all the current teachers at the Department, both professors and lecturers. The topics of their contributions reflect the content and main thematic areas of the research

activity of the Department, which traditionally focuses primarily on the study of art history, architecture, sculpture, painting, and arts and crafts in Moravia from medieval times until the present, taking into account the broader Central European context. At the same time they attempt to present the methodological approaches that are characteristic of the Brno school of art history. This jubilee issue, together with the fiftieth anniversary of the publication of the first independent number of the art history section of the *Sborník prací filozofické fakulty brněnské univerzity*, which occurs next year, has also inspired us to compile a list of all the contributions printed in the 50 volumes published so far. This list, which has been published in this issue, has been compiled by PhDr. Polana Bregantová, an acknowledged specialist on art history bibliography in the Czech lands. It only remains to express the wish that this bibliography of both Czech and international specialist authors, without using many words, will present a concise overview of the scope, range of authors and topics, and in many cases the significant nature of the contributions that have appeared on the pages of our periodical over the course of the past half century.

Lubomír Slavíček

